

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4285/23
1.11.2023.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, др Драгице Попеску и Светлане Павић, чланова већа у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Боривоје Спремо, адвокат из Београда, ул. Јурија Гагарина бр. 143, против туженог Града Ваљева, кога заступа Заједничко правобранилаштво Града Ваљева и општина Лајковац, Љиг и Осечина, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П бр. 424/23 од 02.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 1.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П бр. 424/23 од 02.06.2023. године, у делу става првог којим је обавезан тужени да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, износ од 150.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом почев од 02.06.2023. године, па до исплате, као и у ставу трећем изреке пресуде.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Основног суда у Ваљеву П бр. 424/23 од 02.06.2023. године, у преосталом делу става првог изреке, тако што се тужбени захтев за исплату законске затезне камате на досуђене износе на име накнаде нематеријалне штете за период од 6.6.2022. године до 2.6.2023. године, као дана пресуђења, **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, износ од 150.000,00 динара на

име претрпљених физичких болова, износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха, све са законском затезном каматом почев од 06.06.2022. године, до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле у делу у којем је тражила да се обавезе тужени да јој преко досуђених износа из става првог изреке исплати на име накнаде нематеријалне штете још износ од 300.000,00 динара на име душевних болова због умањења опште животне активности, износ од још 180.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од још 150.000,00 динара за претрпљени страх, све са законском затезном каматом почев од 06.06.2022. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 121.100,00 динара, у року од 15 дана од пријема писменог отпавка пресуде.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом и трећем изреке, из свих законом прописаних разлога.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 са свим изменама и допунама) и нашао да је жалба туженог делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Изрека пресуде је јасна и разумљива, не противречи себи ни разлозима датим у њој, у пресуди је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама, па се њена правилност и законитост могу испитати, због чега се неосновано жалбом туженог указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, произилази да се тужилца дана 28.11.2020. године, приликом повратка с посла, око 22:20 часова, крећући се ... улицом, код кућног броја ..., оклизнула на шљунак, пала и задобила повреду, због које је збринута од стране хитне помоћи, и у Општој болници у Ваљеву. Улица којом се тужилца кретала приликом повређивања је неравна, са рупама и нестабилним материјалом, а на улици нема тротоара, који би били намењени за кретање пешака, што се може видети из приложене фотографије. Из налаза и мишљења судског вештака за област ортопедије, утврђено је да је критичном приликом тужилца задобила повреде прелома лишњаче и доњег дела потколенице на више места, што се карактерише као тешка телесна повреда, те је због поменутих повреде трпела физичке болове јаког интензитета у трајању од 2 дана, болове средњег интензитета у трајању од 7 дана и болове лаког интензитета у трајању од 15 дана, а као последицу повређивања има и умањење опште животне активности од 5%, које се огледа у отежаном обављању радњи које подразумевају дужи ход, стајање, ход по неравном терену, трчање, ход уз косину и уз степенице, те низ косину и низ степенице, као и заузимање чучња и устајање из чучња. Из налаза и мишљења судског вештака за област неуроспихијатрије, утврђено је да је тужилца приликом повређивања, у периоду од 15 минута трпела страх јаког интензитета, у периоду од 2 седмице страх средњег интензитета и у периоду од месец дана страх слабог интензитета. Претрпљени страх није оставио трајне последице, али код тужилце постоји појава позног страха, када долази до

спонтаних репродукција читаве ситуације и бојазни од доспевања у сличну ситуацију. Улица којом се тужилца кретала критичном приликом је једини прилаз њеној кући, а тужилца се у тренутку повређивања враћала с посла, због чега јој је од стране А.Д.О. “Триглав осигурање” Београд, исплаћен износ од 130.000,00 динара, по основу трајног инвалидитета од 5 % и 74.000,00 динара по основу дневне накнаде за 124 дана, а по основу осигурања запосленог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужени одговоран за штету коју тужилца трпи, сходно одредбама чл. 20 и 23 Закона о локалној самоуправи, по којима Град одговара за штету произашлу из неадекватно одржаване инфраструктуре, која је у његовој надлежности. Како се у конкретном случају ради о улици која је у надлежности града, првостепени суд је применом одредбе чл. 200 ЗОО, обавезао туженог да тужилци накнади штету која се огледа у претрпљеном страху, претрпљеним физичким боловима и претрпљеним душевним боловима због умањења опште животне активности, налазећи да не постоји допринос тужилце настанку штете, јер улица целом својом дужином не дозвољава услове за нормално кретање пешака.

Одлука првостепеног суда је правилна и на закону заснована у делу којим је утврђена одговорност туженог да тужилци накнади претрпљену нематеријалну штету, као и у погледу висине досуђене накнаде, а разлоге које даје првостепени суд за своју одлуку, у потврђујућем делу, у свему прихвата и овај суд као правилне.

Супротно наводима жалбе туженог, првостепени суд је правилно оценио као неоснован приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог. Ово стога, што одговорност туженог за претрпљену штету код тужилце прозилази из чл. 20 став 1 тачка 3 у вези са чл. 23 став 4 Закона о локалној самоуправи, и чл. 14 Статута града Ваљева према којим се град преко својих органа у складу са Уставом и законом стара о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева, улица и других јавних објеката од општинског значаја, као и одредби чл. 4 став 3 Закона о комуналним делатностима, према којем тужени уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности, у које се убраја и одржавање улица и путева. Околност да је тужени поверио обављање комуналне делатности другој организацији или лицу га не ослобађа одговорности за последице неизвршења и неадекватног извршења означених послова у смислу чл. 184 ЗОО, јер је одговорност туженог заснована на закону, и обавези вршења надзора над спровођењем Закона о комуналним делатностима, као и прописа јединица локалне самоуправе донетим на основу овог закона, сагласно одредби чл. 32 Закона о комуналним делатностима.

Без утицаја су жалбени наводи којима тужени указује да првостепени суд није правилно оценио допринос тужилце настанку штете, будући да из исказа тужилце и саслушаних сведока, којима је суд поклонио веру произилази да је улица у јако лошем стању, са рупама, посута песком и камењењем, да је у вечерњим сатима јако мало осветљена, да се тужилца критичном приликом кретала лево-десно покушавајући да избегне неравнине, али да имајући у виду бројна оштећења на улици, тужилца као и сваки други грађанин са пажњом која је била потребна приликом ходања, исте није могла да опази и избегне, због чега не постоји њен допринос настанку штете, како то правилно налази првостепени суд.

Даље, по оцени Апелационог суда, износи који су ожалбеном пресудом досуђени тужиљи за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, за претрпљене физичке болове и за претрпљени страх, представљају правичну новчану накнаду ових видова нематеријалне штете, која је адекватна трпљењу којим је тужиља била изложена. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде првостепени суд је водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, те да се њоме не погодује тежњама које су неспојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Наиме, накнада нематеријалне штете састоји се у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљене физичке болове, душевне болове због наружености и умањења животне активности, као последицама проузрокованих телесних повреда, као и за претрпљени страх, ради успостављања психичке и емотивне равнотеже, која је постојала пре штетног догађаја. Оценом свих околности конкретног случаја, који су од утицаја на одмеравање висине правичне новчане накнаде за душевне болове због умањења животне активности, наружености, претрпљене физичке болове и претрпљени страх, ценећи притом проценат умањења животне активности и манифестацију овог умањења, те интензитет и дужину трајања физичких болова и претрпљеног страха, правилно је првостепени суд одмерио износе правичне новчане накнаде за поједине видове нематеријалне штете.

Неосновани су наводи жалбе туженог да је приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете због умањења опште животне активности, требало узети у обзир да је тужиљи од стране осигуравајућег друштва, по основу колективног осигурања утврђен проценат од 5% на име инвалидитета, и исплаћен износ од 130.000,00 динара, те за тај износ умањити досуђени износ на име накнаде нематеријалне штете. Наиме, супротно наводима жалбе, како се исплаћена сума односи на трајни губитак опште радне способности, то се досуђена накнада нематеријалне штете за умањење животне активности по том основу не може умањивати, јер је реч о различитим видовима штете, како то правилно налази првостепени суд.

Како се ни осталим жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу правилност ожалбене пресуде у потврђујућем делу, то је овај суд применом одредбе члана 390 ЗПП, донео одлуку као у ставу првом изреке.

Међутим, основано се жалбом туженог истиче да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право, када је одлучујући о захтеву тужиље за исплату законске затезне камате на досуђене износе нематеријалне штете исту досудио почев од 06.06.2022.године, а главна расправа је закључена 02.06.2023. године. Наиме, на овај начин првостепени суд поступио је супротно одредби чл. 189 став 2 ЗОО којим је предвиђено да се висина накнаде штете одређује према ценама у време доношења судске одлуке, па имајући у виду да је главна расправа закључена 02.06.2023. године, то тужиљи припада законска затезна камата од дана пресуђења, због чега је преиначена првостепена пресуда у наведеном делу.

Из наведених разлога, применом 394 тачка 4 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом чланова 150,153, 154 и 163 ЗПП и важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у Републици Србији, којом су тужиљи признати сви нужни и неопходни трошкови које је имала поводом вођења парнице, према успеху у спору, због чега су неосновани жалбени наводи туженог којима се побија одлука у том делу.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић